

การวิจัยประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
THE EVALUATION RESEARCH OF DOCTOR OF PHILOSOPHY CURRICULUM IN
COUNSELING PSYCHOLOGY FACULTY OF EDUCATION BURAPHA UNIVERSITY

เพ็ญนภา กุลนพาดล¹, ดลดาว วงศ์ธีระธรณ², ชมพูนุท ศรีจันทน์นิล³, ประชา อินัง⁴

Pennapha Koolnaphadol¹, Doldao Wongteeratorn², Chompunut Srichunnil³, Pracha Inang⁴

Corresponding author, e-mail: drpennapha@yahoo.com

Received: May 24, 2020; Revised: August 24, 2020; Accepted: September 2, 2020

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดการวิจัยแบบผสมผสานที่ครอบคลุมการวิจัยในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพให้ตรงตามบริบทในการศึกษา ครอบคลุมการประเมินในด้านความมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้าง และเนื้อหาของหลักสูตร สื่อการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์ สถานที่ การจัดการเรียนการสอน ระยะเวลาการศึกษา การพัฒนาตัวเองของผู้เรียน และประสิทธิภาพของผู้เรียน/ผู้สำเร็จการศึกษา เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร ได้แก่ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ผู้สอนในหลักสูตร นิสิตที่กำลังศึกษาในหลักสูตร บัณฑิต และ ผู้ใช้บัณฑิต เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อหลักสูตร ว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.38 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.62 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความมุ่งหมายของหลักสูตร และด้านประสิทธิภาพของผู้เรียน/ ผู้สำเร็จการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านโครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตร ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านสถานที่ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านระยะเวลาการศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านความมุ่งหมายของหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนด้านสถานที่ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะต่อการปรับปรุงหลักสูตร ดังนี้ 1) หลักสูตรควรเพิ่มการให้นิสิตลงมือปฏิบัติจริงในพื้นที่ที่หลากหลาย 2) ควรปรับปรุงกรณีในห้องปฏิบัติการให้การปรึกษาให้มีความทันสมัยมากขึ้น 3) ควรเพิ่มเนื้อหาและระยะเวลาในการเรียนรายวิชาจิตวิทยาปกติขั้นสูง (Advanced Abnormal Psychology) เนื่องจากมีความจำเป็นอย่างมากในการปฏิบัติงานการปรึกษา 4) ควรปรับรายวิชา Cognitive Neuropsychology เป็นวิชาเลือก เนื่องจากนิสิตบางคนไม่มีพื้นฐานพยาธิสรีรวิทยา ทำให้ยากต่อการทำความเข้าใจ 5) เพิ่มช่องทางทางกรให้ความรู้แบบออนไลน์ เพื่อให้ศิษย์เก่าเข้าไปศึกษาเพิ่มเติมแบบไม่มีค่าใช้จ่าย

คำสำคัญ: การวิจัยประเมินหลักสูตร, ปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษา

¹ รองศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

^{2,3,4} คณาจารย์ สาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ABSTRACT

This study aimed to evaluate the curriculum of a Ph.D. program in counseling psychology, the Faculty of Education, Burapha University. A mixed methods approach was used, including the collection of both quantitative and qualitative data. The evaluation covered the following components: the objectives of the curriculum, curriculum structure and content, instructional media, materials, facilities, instructional management, duration of education, learners' self-development and the effectiveness of learners and graduates. Data were collected by means of a questionnaire from the following groups of people: lecturers, current students, graduates, and employers of the graduates. Data were analyzed by percentage, mean, standard deviation, and content analysis.

The results indicated that the highest response rate was from graduates (34.00%), followed by current students (31.90%), employers of the graduates (19.10%) and lecturers (14.90%). The results indicated overall high levels of satisfaction, with mean 4.38, and SD 0.62. For each component, respondents reported a very high level of satisfaction with the objectives of the curriculum and the effectiveness of learners and graduates, and showed a high level of satisfaction with curriculum structure and content, instructional media, materials, facilities, instructional management, duration of education, and learners' self-development. The highest score was in the objectives of the curriculum and the lowest in facilities. In addition, respondents provided the following suggestions: 1) creating more opportunities for students to have counseling practices at various sites; 2) redesigning the counseling rooms to be more modern; 3) adding more content about abnormal psychology; 4) Improve the course of Cognitive Neuropsychology as an elective subject. Because some students had no background in pathophysiology. This makes it difficult to understand the content. and 5) providing a free online course for graduates to study further.

Keywords: Curriculum evaluation, Ph.D (Counseling Psychology)

บทนำ

การพัฒนาประเทศไทยในช่วงของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ยังคงประสบภาวะแวดล้อมและบริบทของการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ทำให้ประเทศยังคงประสบปัญหาในหลายด้าน เช่น ปัญหาเศรษฐกิจ ความยากจน ความเครียด ความสามารถในการแข่งขัน คุณภาพการศึกษา ความเหลื่อมล้ำทางสังคม ทำให้บุคคลต้องใช้ชีวิตแบบวิถีใหม่ (New Normal) การพัฒนาศักยภาพและคุณภาพของประชากรไทยจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะในเรื่องการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางใจ และการพัฒนานวัตกรรม

เพื่อยกระดับการพัฒนาประเทศไปสู่ประเทศไทย 5.0 เพื่อรองรับเทคโนโลยีขั้นสูงและอุตสาหกรรมโลกอนาคต ทั้งนี้ในการดำเนินงานเขตเศรษฐกิจพิเศษนี้ ภาครัฐและเอกชน ต้องร่วมลงทุน สนับสนุนและอำนวยความสะดวกและภาคประชาชน มีส่วนร่วมในการพัฒนาด้วยการเตรียมบุคคลให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์ มีวินัย ใฝ่รู้และมีความรู้ มีทักษะชีวิตและทางอาชีพ มีความคิดและสามารถแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ มีทัศนคติทางบวก รับผิดชอบต่อสังคม และมีคุณธรรมและจริยธรรม

วิชาชีพจิตวิทยาการปรึกษาเป็นวิชาที่เกี่ยวข้องด้วยศาสตร์และศิลป์ ซึ่งเป็นวิทยาการด้านการบริการการปรึกษาโดยในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา ภาควิชาจิตวิทยาและจิตวิทยาประยุกต์ คณะศึกษาศาสตร์ ได้มีการเปิดสอนตั้งแต่ปีการศึกษา 2553 โดยโครงสร้างของหลักสูตรจำนวนหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตร แบบ 2.1 ไม่น้อยกว่า 60 หน่วยกิต ทางหลักสูตรมุ่งเน้นผลิตคณาจารย์บัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม มีศักยภาพในการชี้นำและรับใช้สังคม โดยมีการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้วิเคราะห์ปัญหา มีโอกาสเรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติในสถานที่จริง เพื่อให้การช่วยเหลือผู้ที่ประสบปัญหาในสภาวะการณ์ทางสังคม เศรษฐกิจ หรือสภาวะการณ์ภายในครอบครัว สามารถปรับตัว และดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีศักยภาพ ตลอดจนสามารถบูรณาการ ประยุกต์ความรู้ และวิธีการทางจิตวิทยา เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคล ได้อย่างสร้างสรรค์ และมีศักยภาพ สอดคล้องกับความต้องการของสังคม ทั้งนี้ทางหลักสูตรมีความจำเป็นต้องได้รับการประเมิน เพื่อให้สอดคล้องต่อเกณฑ์ประกันคุณภาพการศึกษาที่กำหนดให้มีการปรับปรุงหลักสูตรกรอบระยะเวลา 5 ปี และนำข้อเสนอแนะไปพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรให้มีความทันสมัยและทันต่อการพิจารณาสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน สังคม อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข และตรงต่อความต้องการของบัณฑิตและความต้องการของสังคมในปัจจุบัน

โดยในการประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา ภาควิชาจิตวิทยาและจิตวิทยาประยุกต์ คณะศึกษาศาสตร์ใช้แนวคิดการประเมินโดยทฤษฎีนำ (Theory driven) แนวคิดโมเดลการประเมินเชิงระบบ CIPP model (Stufflebeam, 1973, p.136) แนวคิดการประเมินงานประเมิน (Meta evaluation)(Scriven, 1995, p.148) และการประเมินของ Kirkpatrick (1978) โดยระบุนการประเมิน 4 ด้าน (RLBR) คือ ประเมินปฏิกิริยาตอบสนอง (Reaction) การเรียนการสอน (Learning) พฤติกรรม (Behavior) และผลลัพธ์ที่เกิดกับองค์กร (Result) โดยนำแบบจำลองการประเมินดังกล่าวมากำหนดตัวบ่งชี้ที่สะท้อนถึงเนื้อหา

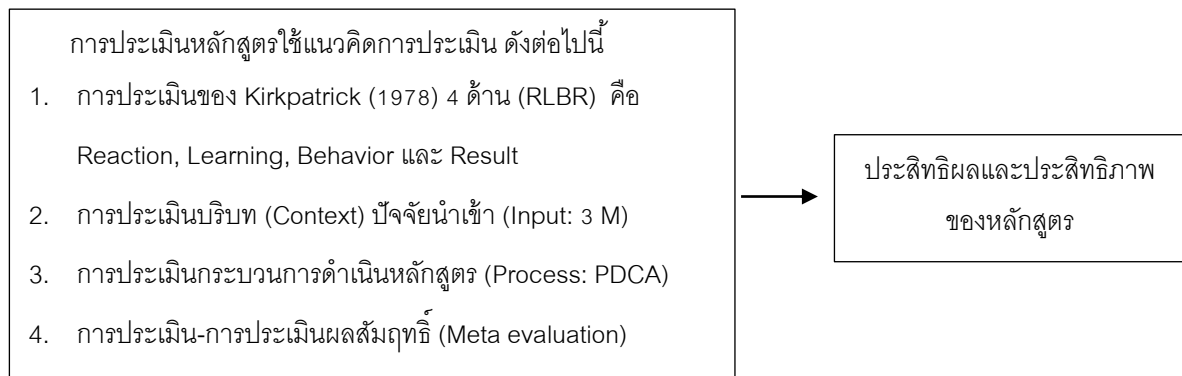
วัตถุประสงค์ในการประเมินหลักสูตรให้มีความครอบคลุมอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ทั้งนี้ในการประเมินหลักสูตรจะนำไปสู่การบริหารหลักสูตรที่มีคุณภาพ และนำข้อเสนอแนะไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดอย่างเป็นระบบ รวมถึงไปถึงผลิตบัณฑิตวิชาชีพจิตวิทยาการศึกษาให้มีความสามารถในการสร้างองค์ความรู้ด้านจิตวิทยาการศึกษาและประยุกต์ความรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

เพื่อประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ครั้งนี้ใช้แนวทางการวิจัยเชิงประเมิน (Evaluation research) โดยการบูรณาการแนวคิดการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) ทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยใช้แนวคิดการประเมินโดยทฤษฎีนำ (Theory driven) แนวคิดโมเดลการประเมินเชิงระบบ CIPP model (Stufflebeam, 1973, p.136) แนวคิดการประเมินงานประเมิน (Meta evaluation) (Scriven, 1995, p.148) และการประเมินของ Kirkpatrick (1978) ระบุการประเมิน 4 ด้าน (RLBR) คือ ประเมินปฏิกิริยาตอบสนอง (Reaction) การเรียนการสอน (Learning) พฤติกรรม (Behavior) และผลลัพธ์ที่เกิดกับองค์กร (Result) จำลองแสดงดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เป็นแนวทางการวิจัยเชิงประเมิน (Evaluation research) มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะ เพื่อประเมินบริบทของหลักสูตร (Context evaluation) เพื่อประเมินปัจจัยนำเข้าของหลักสูตร (Input evaluation) เพื่อประเมินปฏิกิริยาตอบสนองของหลักสูตร (Reaction evaluation) เพื่อประเมินพฤติกรรม กระบวนการของหลักสูตร (Learning, Process evaluation) และเพื่อประเมินผลการเรียนรู้ ผลผลิต ผลลัพธ์และผลกระทบของหลักสูตร (Result, Product evaluation, Impact) มีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

กลุ่มเป้าหมาย

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้กลุ่มเป้าหมายครอบคลุมอาจารย์ และกรรมการประจำหลักสูตร นิสิตปัจจุบัน ศิษย์เก่า ผู้ใช้งานบัณฑิต ของหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้แบบสอบถามจำนวน 60 ฉบับ ได้รับการตอบกลับ จำนวน 55 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 78.33

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามสำหรับการประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาประยุกต์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ จำนวน 61 ข้อ ซึ่งแบบสอบถามมีทั้งหมด 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร

ตอนที่ 3 คำถามปลายเปิด (Open ended) เกี่ยวกับปัญหา และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการปรึกษา

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้า เอกสาร ตำราวิทยานิพนธ์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตร

2. ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลที่จะศึกษาเพื่อกำหนดขอบเขตของเนื้อหาในการสร้างแบบสอบถามตามตัวบ่งชี้คุณภาพหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการปรึกษา

3. นำแบบเครื่องมือที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้เนื้อหาสอดคล้องและเหมาะสมกับวัตถุประสงค์การประเมินหลักสูตร

4. หาคุณภาพความตรง (Validity) ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00 ค่าความเที่ยง (Reliability) ของเครื่องมือ Alpha = 0.96

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

ในการประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยจัดทำแบบสอบถามในรูปแบบออนไลน์ โดยใช้ Google Form

3. ผู้วิจัยประสานงานกับผู้เกี่ยวข้อง เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลกับอาจารย์ผู้สอนและนิสิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC

2. วิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าร้อยละ (%)

3. วิเคราะห์ระดับความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการปรึกษา ใน 9 ด้าน คือ ด้านความมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตร สื่อการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์ สถานที่ การจัดการเรียนการสอน ระยะเวลาการศึกษา การพัฒนาตัวเองของผู้เรียน และประสิทธิภาพของผู้เรียน/ผู้สำเร็จการศึกษา โดยหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4. การวิเคราะห์เนื้อหา โดยการสรุปเนื้อหาโดยรวม

สรุปผลวิจัย

การวิจัยประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา สามารถสรุปผลการวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเพื่อประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาประยุกต์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ผู้ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 83.00 และเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 17.00 ผู้ตอบเป็นบัณฑิต ศิษย์เก่า ผู้สำเร็จการศึกษาที่ตอบมากที่สุด ร้อยละ 34.00 รองลงมาเป็นนิสิตปัจจุบัน ร้อยละ 31.90 ผู้ใช้บัณฑิต ร้อยละ 19.10 และอาจารย์ผู้สอนหรือกรรมการหลักสูตร ร้อยละ 14.90 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลความคิดเห็นในการประเมินหลักสูตร หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาประยุกต์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

แบบสอบถามตอนที่ 2 มีข้อความถามมีจำนวน 9 ด้าน ได้แก่ ความมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตร สื่อการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์ สถานที่ การจัดการเรียนการสอน ระยะเวลาการศึกษา การพัฒนาตัวเองของผู้เรียน และ ประสิทธิภาพของผู้เรียน/ ผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาประยุกต์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ตามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่ประกอบด้วย อาจารย์ผู้สอนหรือกรรมการหลักสูตร นิสิตปัจจุบัน บัณฑิต/ศิษย์เก่า/ผู้สำเร็จ ผู้ใช้บัณฑิตและผู้ที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ

ผลการวิจัย พบว่า ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการประเมินหลักสูตรหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาประยุกต์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ตามความคิดเห็นของผู้ตอบ พบว่า

1. ด้านความมุ่งหมายของหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยโดยรวมรายข้อ อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.65 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.56) ซึ่งเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ความมุ่งหมายของหลักสูตร มีความสอดคล้องกับวิชาชีพนักจิตวิทยาการปรึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.77 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.43) รองลงมาคือ ความสอดคล้องในการประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับจิตวิทยาการปรึกษา การศึกษา หรือ อาชีพอื่น ๆ (ค่าเฉลี่ย 4.72 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.62) หลักสูตรมีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคม (ค่าเฉลี่ย 4.68 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.63) และความมุ่งหมายหลักสูตรมีความเป็นไปได้ตามสภาพจริง (ค่าเฉลี่ย 4.43 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.58) ตามลำดับ

2. ด้านโครงสร้าง และเนื้อหาของหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยโดยรวมรายข้อ อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.47 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.66) ซึ่งเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า เนื้อหารายวิชาในหลักสูตรมีความเหมาะสมและเนื้อหาของหลักสูตรสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (ค่าเฉลี่ย 4.55 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.58) รองลงมาคือ เนื้อหารายวิชาในหลักสูตรมีความทันสมัย ตามสภาพจริง (ค่าเฉลี่ย 4.51 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.62) ความเหมาะสมของเนื้อหารายวิชาสามารถนำไปใช้ในการทำงาน (ค่าเฉลี่ย 4.49 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.69) ความสอดคล้องของรายวิชาในหลักสูตรกับความมุ่งหมายของหลักสูตร (ค่าเฉลี่ย 4.47 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.62) เนื้อหาหลักสูตรเน้นการปฏิบัติจริง (ค่าเฉลี่ย 4.45 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.65) ความเหมาะสมระหว่างภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ (ค่าเฉลี่ย 4.43 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.65) ความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิตที่เรียนในแต่ละหมวดวิชา (ค่าเฉลี่ย 4.40 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.74) และเนื้อหาหลักสูตรเหมาะสมกับสภาพปัจจุบันของสังคม (ค่าเฉลี่ย 4.38 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.77) ตามลำดับ

3. ด้านสื่อการเรียนการสอน พบว่า มีค่าเฉลี่ยโดยรวมรายข้อ อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.23 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.55) ซึ่งเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า สื่อการเรียนการสอนมีความเหมาะสม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.36 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.49) รองลงมาคือ จำนวนสื่อการเรียนการสอนกับเนื้อหาวิชาที่เหมาะสม (ค่าเฉลี่ย 4.32 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.49) มีหน่วยงานที่ให้บริการด้านสื่อการเรียนการสอน (ค่าเฉลี่ย 4.30 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.46) ตำราที่ใช้ในการเรียนการสอน การวิจัย และการศึกษามีเพียงพอ (ค่าเฉลี่ย 4.21 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.41) คุณภาพของสื่อการเรียนการสอนมีความเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย 4.20 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.75) คุณภาพของสื่อการเรียนการสอนมีความเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย 4.19 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.40) และความ

เพียงพอของสื่อการเรียนการสอนกับจำนวนผู้เรียนและผู้สอน (ค่าเฉลี่ย 4.04 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.86) ตามลำดับ

4. ด้านวัสดุอุปกรณ์ พบว่า มีค่าเฉลี่ยโดยรวมรายข้อ อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.17 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.59) ซึ่งเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อุปกรณ์มีความเพียงพอกับผู้เรียนทางภาคทฤษฎี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (ค่าเฉลี่ย 4.32 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.47) รองลงมาคือ อุปกรณ์มีความเพียงพอกับผู้เรียนภาคปฏิบัติ (ค่าเฉลี่ย 4.17 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.56) อุปกรณ์มีคุณภาพและความทันสมัย (ค่าเฉลี่ย 4.11 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.63) และการให้บริการด้านอุปกรณ์ มีความเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย 4.08 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.70) ตามลำดับ

5. ด้านสถานที่ พบว่า มีค่าเฉลี่ยโดยรวมรายข้อ อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.15 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.72) ซึ่งเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า จำนวนห้องเรียนที่อยู่เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (ค่าเฉลี่ย 4.32 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.47) รองลงมาคือ การจัดสถานที่ให้เอื้ออำนวยต่อกิจกรรมการเรียนการสอน (ค่าเฉลี่ย 4.21 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.83) ความสะดวกในการใช้สถานที่ในการปฏิบัติจริง (ค่าเฉลี่ย 4.19 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.77) อาคารเรียนสะดวกและมีเพียงพอ (ค่าเฉลี่ย 4.17 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.56) ความเหมาะสมจำนวนห้องสำหรับทำกิจกรรมต่าง ๆ (ค่าเฉลี่ย 3.16 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.60) ความเหมาะสมและเพียงพอของสถานที่เรียนภาคปฏิบัติ (ค่าเฉลี่ย 4.06 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.92) ความเหมาะสมและเพียงพอของสถานที่เรียนภาคปฏิบัติ (ค่าเฉลี่ย 4.04 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.88) และความเหมาะสมด้านแหล่งค้นคว้าข้อมูล (ค่าเฉลี่ย 4.03 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.68) ตามลำดับ

6. ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า มีค่าเฉลี่ยโดยรวมรายข้อ อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.53 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.63) ซึ่งเมื่อพิจารณาราย

ข้อ พบว่า ความสอดคล้องของการจัดอาจารย์ผู้สอนในรายวิชาต่าง ๆ เหมาะสมกับคุณวุฒิและความสามารถ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (ค่าเฉลี่ย 4.64 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.53) รองลงมาคือ ความเหมาะสมในการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีโอกาสค้นคว้าความรู้เพิ่มเติม (ค่าเฉลี่ย 4.62 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.53) ความเหมาะสมของการจัดชั่วโมงสอนของอาจารย์ผู้สอน (ค่าเฉลี่ย 4.60 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.54) มีการจัดเนื้อหาใหม่ ๆ ที่น่าสนใจเพิ่มเติมจากหลักสูตรระบุไว้ (ค่าเฉลี่ย 4.57 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.63) ผู้สอนมีการเตรียมการสอนเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย 4.54 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.54) การจัดให้ผู้เรียนได้ฝึกงานเพื่อเพิ่มประสบการณ์มีความเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย 4.53 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.69) มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนมีส่วนร่วม (ค่าเฉลี่ย 4.51 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.69) ความเหมาะสมในการใช้สื่อการเรียนการสอน (ค่าเฉลี่ย 4.45 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.69) และการจัดให้ผู้เรียนได้ศึกษาดูงานนอกสถานที่ที่มีความเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย 4.34 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.87) ตามลำดับ

7. ด้านระยะเวลาการศึกษา พบว่า มีค่าเฉลี่ยโดยรวมรายข้อ อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.22 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.77) ซึ่งเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า เวลาที่ใช้ในการฝึกปฏิบัติจริงเพียงพอ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (ค่าเฉลี่ย 4.34 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.70) รองลงมาคือ ชั่วโมงสอนเหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนรายวิชา (ค่าเฉลี่ย 4.28 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.77) หลักสูตรจัดเวลาในการศึกษาค้นคว้านอกสถานที่ที่เหมาะสม (ค่าเฉลี่ย 4.23 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.60) ชั่วโมงสอนเหมาะสมกับการเรียนการสอนทางภาคทฤษฎี (ค่าเฉลี่ย 4.19 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.71) ชั่วโมงสอนเหมาะสมกับการเรียนการสอนทางปฏิบัติ (ค่าเฉลี่ย 4.19 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.74) และระยะเวลาการศึกษาของหลักสูตร 2 ปี มีความเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย 4.06 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.09) ตามลำดับ

8. ด้านการพัฒนาตัวเองของผู้เรียน พบว่ามีค่าเฉลี่ยโดยรวมรายข้อ อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.39 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.59) ซึ่งเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้เรียนมีความมุ่งมั่นและพยายามในการพัฒนาตนเอง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (ค่าเฉลี่ย 4.47 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.55) รองลงมาคือ ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถไปปฏิบัติจริง (ค่าเฉลี่ย 4.43 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.54) ผู้เรียนมีความเข้าใจในหลักสูตร (ค่าเฉลี่ย 4.36 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.57) และผู้เรียนมีความเข้าใจในเนื้อหาวิชา (ค่าเฉลี่ย 4.30 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.69) ตามลำดับ

9. ด้านประสิทธิภาพของผู้เรียน/ผู้สำเร็จการศึกษา พบว่ามีค่าเฉลี่ยโดยรวมรายข้อ อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.63 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.52) ซึ่งเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีความสามารถในการประกอบอาชีพนักจิตวิทยาการปรึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (ค่าเฉลี่ย 4.55 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.58) รองลงมาคือ มีความสามารถในเชิงอาชีพที่ช่วยให้ผู้รับบริการหาทางออกในการดำเนินชีวิต (ค่าเฉลี่ย 4.53 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.50) มีความสามารถในการเป็นนักจิตวิทยา หรือ อาชีพที่เกี่ยวข้อง (ค่าเฉลี่ย 4.51 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.51) มีจรรยาบรรณ ในวิชาชีพจิตวิทยาการปรึกษา (ค่าเฉลี่ย 4.51 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.59) มีความสามารถในการเป็นผู้นำทางจิตวิทยาการปรึกษา หรือ ศาสตร์ทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องและการศึกษา (ค่าเฉลี่ย 4.43 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.54) มีความสามารถในด้านการถ่ายทอดความรู้ทางจิตวิทยาการปรึกษา (ค่าเฉลี่ย 4.43 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.62) มีมนุษยสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน (ค่าเฉลี่ย 4.36 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.67) ยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น (ค่าเฉลี่ย 4.32 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.69) และมีความสามารถในการทำงานเป็นทีม (ค่าเฉลี่ย 4.11 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.67) ตามลำดับ

การประเมินหลักสูตรหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาประยุกต์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ตามความคิดเห็นของผู้ตอบ รายด้านและโดยรวม พบว่ามีค่าเฉลี่ยโดยรวมรายด้าน อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.38 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.62) ซึ่งเมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ด้านความมุ่งหมายของหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (ค่าเฉลี่ย 4.65 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.56) รองลงมาเป็นด้านประสิทธิภาพของผู้เรียน/ผู้สำเร็จการศึกษา (ค่าเฉลี่ย 4.63 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.52) ส่วนด้านสถานที่ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (ค่าเฉลี่ย 4.15 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.72) รายละเอียดตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาประยุกต์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา รายด้านและโดยรวม

ด้าน	รายการ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความคิดเห็น
1	ด้านความมุ่งหมายของหลักสูตร	4.65	0.56	มากที่สุด
2	ด้านโครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตร	4.47	0.66	มาก
3	ด้านสื่อการเรียนการสอน	4.23	0.55	มาก
4	ด้านวัสดุอุปกรณ์	4.17	0.59	มาก
5	ด้านสถานที่	4.15	0.72	มาก
6	ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.53	0.63	มาก
7	ด้านระยะเวลาการศึกษา	4.22	0.77	มาก
8	ด้านการพัฒนาตัวเองของผู้เรียน	4.39	0.59	มาก
9	ด้านประสิทธิภาพของผู้เรียน/ ผู้สำเร็จการศึกษา	4.63	0.52	มากที่สุด
	รวมทุกด้าน	4.38	0.62	มาก

อภิปรายผล

จากการประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาประยุกต์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ในด้านความมุ่งหมายของหลักสูตร ผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากทางสาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษามีการประชุมวางแผนการออกแบบหลักสูตรและสาระวิชาในหลักสูตรโดยยึดวัตถุประสงค์หรือผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรเป็นหลัก มีโครงสร้างหลักสูตรที่มีรายวิชาที่มีเนื้อหาที่เรียงลำดับก่อนหลัง มีสาระรายวิชาที่มีความสัมพันธ์กันทั้งรายวิชาพื้นฐานและวิชาเอก มีรายวิชาทฤษฎีและปฏิบัติและรายวิชาบูรณาการทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ รวมทั้งมีการจัดการปรับปรุงหลักสูตรทุก 5 ปี ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทั้งด้านวิชาการและด้านสังคม ปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยอยู่เสมอสอดคล้องกับดำเนินการติดตามประเมินหลักสูตรตามเกณฑ์การประกันคุณภาพ มีการประชุมปฏิบัติการเพื่อทบทวน ปรับปรุงแผนการดำเนินงานเพื่อหาจุดส่งเสริมจุดแข็งให้มีศักยภาพ รวมไปถึงมีการกำหนดให้อาจารย์ผู้สอนต้องมีงานวิจัยอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ ประสบการณ์ทางวิชาชีพในระดับชาติและ

นานาชาติ เพื่อให้สามารถที่จะบริหารจัดการหลักสูตรให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับบริบทของผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดการเรียนรู้โดยเน้นนิสิตเป็นสำคัญ โดยวิธีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมการพัฒนาความรู้ความเข้าใจตามจุดเน้นของรายวิชา สร้างบรรยากาศเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงคุณภาพของการจัดการเรียนการสอน มีการจัดระบบและการดำเนินการเกี่ยวกับการประเมิน การรายงานและการปรับปรุง การจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้ในด้านประสิทธิภาพของผู้เรียน ผู้สำเร็จการศึกษา ยังพบว่าผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการประกอบอาชีพนักจิตวิทยาการปรึกษา โดยหลักสูตรมีการส่งเสริมให้นิสิตมีความเชี่ยวชาญทางจิตวิทยาการปรึกษา นิสิตที่กำลังศึกษาในหลักสูตรหรือผู้ที่สำเร็จการศึกษาสามารถบูรณาการองค์ความรู้สู่การพัฒนานวัตกรรมทางด้านจิตวิทยาการปรึกษาได้ ตลอดจนสามารถเป็นแบบอย่างและเสริมสร้างสังคมแห่งความสุข มีบุคลิกภาพความเป็นนักจิตวิทยาการปรึกษา ปฏิบัติตนตามหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจรรยาบรรณวิชาชีพ มี

ความรู้ ความเข้าใจ รอบรู้ศาสตร์จิตวิทยาการปรึกษา รวมทั้งหลักสูตรมีการส่งเสริมให้นิสิตมีความรู้ ความเข้าใจทางจิตวิทยาการปรึกษา โดยสามารถบูรณาการ และสร้างสรรค์องค์ความรู้ เพื่อการเป็นผู้นำด้านจิตวิทยา การปรึกษาตามมาตรฐานสากล ตลอดจนวิเคราะห์ สังเคราะห์องค์ความรู้ เพื่อการช่วยเหลือบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งในปัจจุบันมีนิสิตที่สามารถเข้าทำงานที่เกี่ยวข้องกับงาน ด้านครู นักวิชาการศึกษา นักจิตวิทยา นักสังคมวิทยา การสาธารณสุข ทั้งภาครัฐและเอกชน และนักวิจัยด้านจิตวิทยา โดยมีอาจารย์ผู้รับผิดชอบ หลักสูตร จะดำเนินการติดตามการทำงานของบัณฑิต ภายหลังจากการจบการศึกษา

ส่วนผลการประเมินในด้านการจัดการเรียนการสอน ผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากทาง หลักสูตร

จะมีการประเมินอาจารย์ผู้สอนในรายวิชาและจะต้องนำ ผลประเมินการสอนมาเสนอแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการสอนในทุกภาคเรียน เพื่อมุ่งเน้นให้นิสิตมีความรู้ความเข้าใจในเชิงลึก มีทักษะการทำวิจัย สามารถผลิตงานวิจัยที่มีประโยชน์และนำไปประยุกต์ได้จริง มีการฝึกปฏิบัติงานทั้งในและนอกสถานที่ มีการกำหนดผลสัมฤทธิ์หลักของนิสิต ในเรื่องของการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ รวมไปถึงในด้านโครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตร โดยมีความสอดคล้องกันของรายวิชาในหลักสูตรกับความมุ่งหมายของหลักสูตร โดยเนื้อหา รายวิชาในหลักสูตรมีความทันสมัย ตรงกับตามสภาพจริงสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและความสนใจของผู้เรียน เน้นการให้การปรึกษาแบบลงปฏิบัติจริง และเหมาะสมกับสภาพปัจจุบันของสังคม และในด้านการพัฒนาตัวเองของผู้เรียน พบว่านิสิตมีความเข้าใจในหลักสูตร เนื้อหาวิชาที่ศึกษา นำไปสู่ความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้การประเมินในด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านระยะเวลาการศึกษา ด้านวัสดุอุปกรณ์ และ

ด้านสถานที่ ซึ่งมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากทางหลักสูตรมีการวางแผนเตรียมความพร้อม และดำเนินการจัดเตรียมสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้อให้ทันสมัย พร้อมใช้ และมีประสิทธิภาพ โดยการร่วมจัดทำ แผนปฏิบัติการประจำปี และแผนยุทธศาสตร์ของคณะ ศึกษาศาสตร์ เพื่อวางแผนและดำเนินการตามแผน ทำให้มีห้องเรียนและห้องให้การปรึกษาที่ได้มาตรฐานมี สภาพแวดล้อมเหมาะสมกับบรรยากาศการเรียนรู้ มีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับบุคคลที่มีความต้องการพิเศษ โดยคำนึงถึงสุขภาพและความปลอดภัยเป็นสำคัญ รวมไปถึงมีการจัดเตรียมทรัพยากรที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์ที่ทันสมัย มีเครือข่ายอินเทอร์เน็ตไร้สายบริการให้เข้าถึงทุกพื้นที่ของ มหาวิทยาลัย มีการจัดหาหนังสือ ตำรา เอกสาร และวารสารที่ประกอบการเรียนการสอนด้านจิตวิทยาการ ปรึกษาอย่างครอบคลุม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการปรับหลักสูตร

1. หลักสูตรควรเพิ่มการให้นิสิตลงมือปฏิบัติจริงในพื้นที่ ที่หลากหลาย
2. ควรปรับปรุงกรณีในห้องปฏิบัติการให้การ ปรึกษาให้มีความทันสมัยมากขึ้น
3. ควรเพิ่มเนื้อหาและระยะเวลาในการเรียน รายวิชาจิตวิทยาอปกติขั้นสูง (Advanced Abnormal Psychology) เนื่องจากมีความจำเป็นอย่างมากในการ ปฏิบัติงานการปรึกษา
4. ควรปรับรายวิชา Cognitive Neuropsychology เป็นวิชาเลือก เนื่องจากนิสิตบางคนไม่มีพื้นฐานพยาธิ สรีรวิทยา ทำให้ยากต่อการทำความเข้าใจ
5. เพิ่มช่องทางทางทำให้ความรู้แบบออนไลน์ เพื่อให้ศิษย์เก่าเข้าไปศึกษาเพิ่มเติมแบบไม่มีค่าใช้จ่าย

ข้อเสนอแนะในการบริหารหลักสูตร

1. หลักสูตรมีการจัดกิจกรรมในการพบนิสิต เหมาะสมอยู่แล้ว แต่ต้องการให้เพิ่มเติมให้มีการจัด

ประชุมวิชาการในทุกปี และมีการประชุมพบปะศิษย์เก่า
อย่างน้อยปีละครั้ง

2. ควรมีการจัดหาทุนวิจัย งบประมาณ
สนับสนุนในการดำเนินการวิจัยสำหรับนิสิตที่เพียงพอ

3. จัดหางบประมาณสนับสนุนพิเศษเพื่อ
จัดหาเครื่องมือที่สามารถใช้ทดแทนให้เพียงพอกับความ
ต้องการ เช่น โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีราคาไม่สูงมาก

4. ควรเพิ่มหนังสือ/ สื่อที่เกี่ยวข้องกับการ
เรียนที่ห้องสมุดคณะ

References

- Kirkpatrick, D.L. (1978). "Evaluating In-House Training Program." *Training and Development Journal*. 32.(9), 6-9.
- Scriven, M. (1995). Evaluation as a Discipline. *Studies in Educational Evaluation*. 20(1), 147-166.
- Stufflebeam, D. L. (1973). "Education evaluation and decision-making". In *Education evaluation: Theory and practice*. Belmont, California: Wadsworth Publishing Company.